

Digó. (Vö. Nyr 49 : 44 és 127) : Molnár Jenő írja : . . . „Így ragadt az olaszra a dico, amiből a szegedi nyelv hamarosan digó-t formált.“ Véleményem szerint velencei, tehát már olasz *digo*-val (= irodalmi nyelvi *dico*) a. m. „azt hiszem“, van dolgunk. Még meg kell állapítanunk, hogy ezt a felsőolaszországi szólást milyen jelentésben tekintették az olasz emberre jellemzőnek. Csak néhány jellemző példát sorolok fel Fogazzaro *Malombra*-jából (néha a vicenzai dialektikus alakban) : 197. l. *Se volesse vedere il coro, la sagrestia . . . Abbiamo un Luino, un Caravaggio . . . dico, se crede*; szó szerint: mondom, hogy nézze meg a kórust, a sekrestyét, . . . ha akarja; tehát mintegy javítva, korlátozva, amit mond: azt hiszem. 220. l. *Credete che spanda? Non ho mica la tremarella, sapete. È la tovaglia di sanla Costanza, questa? Perche, „digo“, credo che „siate di quel tempo,* mert azt hiszem, Ön abból az időből való (*digo* mintegy előkészület, egy kissé merész támadásra beszélgető társa ellen). 277. l. *Momolo bronolava: — Ohe, bardassa, rispettiamo Sua eccellenza, „digo“,* legyünk tekintettel ő excellenciájára, azt hiszem (ismét egy szemrehányás enyhítése). Látjuk, hogy Fogazzaro az idézőjellel a *digo*-t, mint nyelvjárási sajátosságot akarja kiemelni. Selvatico velencei vigjátékaiban (*Commedie e poesie veneziane* 1910), *digo*-val kezd meg csaknem minden új gondolatsort: 94. l. *Siora sì, a sta ora* [t. i. jöttem]. *Digo! Come stala la Luçia?* 119. l. *Toni: Ohe, Conçeta! — Conçeta: Adesso no posso spelè un momento. Digo, che ora xe?* 122. l. *Tasi, che ti me ringraziara quando che toca* (rassetandosi). *Ciò d'igo, ti me permeli che me cava sti bagolè?* (rassetandosi; ez a színpadi utasítás ismét önmagának helyreigazítását jelzi.) Mindezen esetekben a beszélő az ő gondolatát tulajdonképp szembehelyezi avval, amit mondott, tehát nem úgy fordítandó „mondom“, hanem „azt hiszem, úgy vélem.“ A példák gyakorisága és változatossága a magyarok megfigyelésének helyessége mellett bizonyít. Hasonlóképp neveztek el *Signor Mollobene*-nek bécsi szobalányok egy olasz urat, aki nálunk 1910-ben gyakran megfordult, sokszor hallott helyeslő szólásáról.

(Bonn).

SPITZER LEÓ.